

10. PROFESNÍ ORIENTACE a profesní uplatnění jedinců se sluchovým postižením + osoby s hluchoslepotou

Kateřina Blatná

Postavení neslyšících na trhu práce

komunismus

- učební obory

současnost

- neslyšící znevýhodnění na trhu práce
- možnost zaměstnání nepoměrně větší než dříve

příčiny nezaměstnanosti osob se SP

Tichý Svět

- dříve Agentura pro neslyšící
- APPN (dříve Agentura profesního poradenství pro neslyšící), 2006
- reakce na stav zaměstnanosti a uplatnění na trhu práce neslyšících občanů v ČR
- hlavní cíle
- aktivní působení na rozvoj zdravého a stabilního trhu práce a
- na zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb pro neslyšící
- www.appn.cz

Co APPN zajišťuje?

- pomoc při hledání vhodného zaměstnání a pracovní poradenství
  - podporované zaměstnávání,
  - krátkodobé profesní poradenství,
  - online poradenství (Skype, ooVoo),
  - telefonické zprostředkování zaměstnání
- právní poradna (pracovní, trestní, občanské právo)
- online tlumočení (od roku 2008 nonstop online tlumočení)
- vzdělávání neslyšících (např. kurzy AJ)
- pro studenty a absolventy škol (tranzitní program)

- **realitní služby** (řeší otázky spojené s bydlením)

Podporované zaměstnání

- služba umožňující **znevýhodněným občanům získat a udržet si zaměstnání na otevřeném trhu práce**
- cílem je také zvýšit úroveň dovedností potřebných k získání a udržení si zaměstnání
- cílová skupina: občané ČR se **sluchovým** nebo **kombinovaným postižením** ovládající český jazyk nebo český znakový jazyk (16 – 65 let), dále osoby **nezaměstnané**, které hledají zaměstnání, osoby **zaměstnané**, které chtějí **změnit zaměstnání**
- **24 měsíců**

Tranzitní program

- umožňuje neslyšícím studentům **seznámit se již v průběhu studia s budoucím zaměstnavatelem**
- připravit a ověřit podmínky budoucího pracovního poměru
- získat **praxi přímo na budoucím pracovišti**

Další projekty Tichého světa

- Tichá kavárna
- Kalendář Tichý svět
- Zprávy pro neslyšící: www.zpravy-pro-neslysici.cz
- Charitativní běh
- **Znakují, tedy jsem** – oslava Mezinárodního dne mateřského jazyka (21. 2.), slavnost světů
- **Firma roku** – soutěž o nejlepšího zaměstnavatele neslyšících

Osoby se souběžným postižením více vadami

Definice kombinované vady (postižení)

dle věstníku:

- *Za postižení více vadami se považuje **dítě**, resp. **žák**:*
- *postižený **současně dvěma nebo více** na sobě **kauzálně nezávislými** druhy postižení,*
- *z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledkům **opravňovalo k zařazení do speciální školy***

příslušného typu.

- Existuje mnoho kombinací vad, není proto možné vytvořit jednotný systém...

Skupiny kombinovaných vad

- pro potřeby školství byly zavedeny tyto skupiny KV (Pipeková):
- společným znakem je **mentální postižení**
- kombinace vad **tělesných, smyslových a vad řeči**
- žáci a **autismem, autistickými rysy + ...**

Hluchoslepota (HS)

- *Za hluchoslepé se pro účely tohoto zákona považují osoby se **souběžným postižením sluchu a zraku** různého stupně, typu a doby vzniku, u nichž rozsah a charakter souběžného sluchového a zrakového postižení **neumožňuje plnohodnotný rozvoj** mluvené řeči, nebo neumožňuje plnohodnotnou komunikaci mluvenou řečí.*
- **Zákon 384/2008 Sb. o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob**
- **definice medicínská**
- **definice funkční**
- jedinečné postižení dané **různým stupněm souběžného postižení zraku a sluchu**
- způsobuje **obtíže v komunikaci, prostorové orientaci a samostatném pohybu, v sebeobsluze a v přístupu k informacím**
- zabraňuje hluchoslepému člověk zapojit se plnohodnotně do společnosti a vyžaduje **zajištění odborných služeb, kompenzačních pomůcek a úpravy prostředí**

Důsledky hluchoslepoty

Organizace a vzdělávání osob s HS

- MŠ pro děti s vadami sluchu a zraku v Berouně
- třída pro hluchoslepé při škole pro sluchově postižené v Olomouci

- LORM
- Záblesk
- VIA sdružení
- Klub přátel červenobílé hole

Komunikační systémy osob s HS

- **Taktilní forma ZJ, příp. Modifikovaný znakový jazyk**
  - **Prstová abeceda v taktilní formě;**
  - **Lormova abeceda**
  - **Daktylografika**
  - **Braillovo písmo s využitím taktilní formy**
  - **Taktilní odezírání**
  - **Vibrační metoda Tadoma**
-
- **Znakování ruku v ruce**
  - **Referenční předměty**
  - **Obrázky, piktogramy**